

MIJN ORGANISATIEDENKEN

Voor de organisatie van een congres heb ik in 1988 samengewerkt met Roderick Pijpers, een kunstenaar uit de Achterhoek, een introverte, bijzondere en zeer artistieke man waar ik veel bewondering voor had en heb. Een jaar na het congres heb ik hem gevraagd om een kunstwerk te maken met als inspiratie mijn denken over organisaties. De enige beperking die ik daarbij heb gesteld, is dat het kunstwerk rond moest zijn en aan de muur moest kunnen hangen. Ik wilde graag een kunstwerk hebben voor op mijn werkkamer. En dan niet een alledaags dingetje, maar iets van mij, waar ik mezelf in herken.

We hebben een paar gesprekken met elkaar gehad en toen hij voldoende wist van 'hoe ik denk en hoe ik ben' ging hij aan de slag. Daarna werd het stil en ik hoorde niets meer. Na een jaar heb ik hem maar eens gebeld met de vraag hoe het ervoor stond. 'Hij is klaar' zei hij en we maakten een afspraak. Toen hij het kunstwerk bracht kwam het hoge woord eruit, hij twijfelde erg of ik hem mooi zou vinden en daarom durfde hij me niet te bellen. Ik moet eerlijk bekennen, ik moest er even aan wennen, maar ik vond en vind het kunstwerk bijzonder en mooi, ik ben er nog steeds trots op. Hij heeft op uitstekende wijze mijn menselijke maat vormgegeven, de wijze waarop ik denk en van waaruit ik ook het ODM heb ontwikkeld.

Het kunstwerk is een houtsnijwerk met een diameter van 1,27 meter. De cirkel staat voor het holistische principe dat de eigenschappen van een systeem meer is dan alleen de som van zijn componenten. Componenten zijn altijd met elkaar verbonden, beïnvloeden elkaar en zijn van elkaar afhankelijk. Dit is uitgebeeld door de twee duiven die de vorm hebben gekregen van Yin en Yang. De duiven zijn met de snavel aan elkaar verbonden wat de verbondenheid en afhankelijkheid weergeeft. De Yin en Yang vorm, alsmede de zwarte en de witte duif hebben de betekenis dat er altijd negatieve en positieve invloeden in het systeem zijn. Daar hebben we in ons leven, zowel privé als zakelijk, rekening mee te houden. In hoeverre laat je je beïnvloeden en in hoeverre ben je zo afhankelijk van de ander dat je niet aan de beïnvloeding kunt ontkomen. De verbinding met de snavels is een verwijzing naar het MerKaBa symbool. MerKaBa is een krachtenveld om de mens, die kan helpen beter uit te gaan van onze eigen kracht. Bewust worden van onszelf en onze krachten herkennen.

De cirkel staat ook voor de cirkel van invloed, waar kun je invloed op uitoefenen en waarop niet. De componenten in de cirkel zijn jouw beïnvloedingsgebied, besteed daaraan jouw energie.

Een organisatie teken ik altijd als een cirkel en die organisatie heeft dezelfde eigenschappen als in de vorige paragraaf beschreven. Het kunstwerk is de verbeelding hoe ik over organisaties denk. Vanuit deze visie is ook het ODM ontstaan. Een organisatie is een geheel dat uit vele componenten bestaat die nauw met elkaar samenwerken (of nauw samen *moeten* werken), die van elkaar afhankelijk zijn en die elkaar beïnvloeden. Vanuit het geheel inzicht hebben in de delen en de samenhang ervan, dat is van groot belang om er een succes van te maken. En dat, begint bij jezelf, dat begint bij objectief kunnen kijken naar het functioneren van de organisatie. Als manager ben jij degene die moet weten wat er speelt, die het overzicht moet hebben en moet kunnen in schatten of een verandering wenselijk of noodzakelijk is. Is de zwarte duif een boosaardige duif die schade aanricht en verwijderd moet worden, of is het gewoon een goede en mooie duif met een mooie zwarte kleur? Is het vijf voor twaalf en moeten we snel veranderen of kan het nog wel even? Kun je je voorstellen dat ik nog geen naam heb voor dit kunstwerk? Daarom heb ik dit kunstwerk voorlopig maar als naam de uni-code O+262F gegeven.

Een paar jaar na de oplevering van het kunstwerk heb ik er een kleine wijziging in het kunstwerk

aangebracht. De cirkel die Roderick had bedacht, was ook een klok met twee wijzers die op vijf voor twaalf stonden. De as van de wijzers zat precies midden in de snavel van de twee duiven. Dit idee klopt heel erg met mijn denken, maar ik vond het afbreuk doen aan het kunstwerk en daarom heb ik de wijzers verwijderd.

En vandaag de dag hangt het kunstwerk nog steeds op 'mijn' werkkamer, maar dan thuis op de werkkamer die ik deel met mijn vrouw. Nog steeds vind ik het erg mooi en ben ik er trots op. Maar vandaag de dag is het ook nog steeds een feit dat het denken van toen niet een ééndagsvlieg was.

Holisme

Holisme (Grieks: holon, het geheel) is het idee dat de eigenschappen van een systeem niet kunnen worden verklaard door de som van alleen zijn componenten te nemen. Het woord, samen met het bijvoeglijke naamwoord holistisch, werd ingevoerd door Jan Smuts in de vroege jaren '20. Smuts definieerde holisme als „De tendens in de natuur gehelen te vormen die groter zijn dan de som der delen door creatieve evolutie.’

Holisme wordt soms beschreven als tegengesteld aan reductionisme, hoewel de verdedigers van wetenschappelijk reductionisme stellen dat het beter als het tegendeel van gulzig reductionisme kan worden beschouwd. Het kan ook tegenover atomisme worden gesteld. Sommige critici menen dat holisme een kunstmatige kruising van creationisme (creatieve tendens) en evolutietheorie (creatieve evolutie) is.

Eén theorie van het holisme is gebaseerd op de hypothese dat de natuur uit een hiërarchie van 'gehelen' bestaat (of 'holons', een term die door Arthur Koestler werd geïntroduceerd). Deze 'gehelen' zijn quarks, protonen, atomen, moleculen, organellen, cellen, weefsels, organismen, populatie en vormen uiteindelijk de aardse biosfeer en het heelal.

Elk geheel ontleent uiteraard kenmerken aan de samenstellende delen, maar ook (en wellicht meer) aan de samenhang of ordening van die delen en hun interactie. Een toneelvereniging kan een theatervoorstelling geven met acteurs die dat geen van allen in hun eentje kunnen. Doel, gedragsafspraken, frequentie van vergaderen, rolverdeling en tientallen andere relaties bepalen mee het geheel. Zo ook is het atoom een verzameling van elektronen en een kern die door hun organisatie en interactie een hoger niveau van stabiliteit vertonen dan de delen afzonderlijk zouden doen. Was dat niet het geval, dan zou het nooit kunnen ontstaan of zou het instabiel zijn en dus een beperkte levensduur hebben. Het woord 'atoom' werd voor het eerst gebruikt door Democritus (Grieks atomos = ondeelbaar).

Yin en Yang

Yin en yang zijn de twee tegengestelde elementen van het universum. Het universum, alles wat er is, dus ook wat er niet is, wordt TAO genoemd. De TAO is niet te kennen of te begrijpen, maar toont zich in twee tegengestelde waarden: Yin en Yang. De cirkel met de twee duiven is de cirkel van het ODM en staat voor de organisatie, voor alles wat er is en dus ook voor alles wat er niet is. In de organisatie zijn altijd tegengestelde waarden. Net als bij Yin en Yang zijn het geen absolute polen zoals goed en kwaad, ze bestaan alleen in relatie tot elkaar.

Yin en Yang toont zich volgens een aantal principes:

- Yin wordt in verband gebracht met de donkere maan (die afgekeerd is van de zon) en staat voor de vrouwelijke natuur.

- Yang wordt in verband gebracht met de heldere zon en komt overeen met de mannelijke natuur.
- Yin en Yang is geen statisch fenomeen, het is een dynamisch proces dat nooit stopt of gestopt kan worden.
- Alle verschijnselen in het universum zijn gebonden aan de dynamiek/beweging van het Yin en Yang principe.
- Iets heeft altijd een Yin en een Yang kant; wanneer iets Yin genoemd wordt, is ook Yang aanwezig. Het absolute Yin of absolute Yang bestaat niet. Er bestaat geen absoluut donker of licht; in de nacht wanneer het donker is, kunnen wij toch zien en overdag zijn er altijd schaduwen.
- Iets is pas Yin of Yang wanneer je het vergelijkt met iets anders.
- Yin en Yang zijn onderling afhankelijk, wanneer een waarde te groot wordt, dan remt de ander af.
- Yin is de veroorzaker van Yang; hetgeen in het symbool tot uitdrukking komt door de witte stip in donkere Yin.
- Yang is de veroorzaker van Yin; hetgeen in het symbool tot uitdrukking komt door de zwarte stip in het lichte Yang.

Je kan dus stellen, dat Yin en Yang de te onderscheiden delen van de TAO zijn, die elkaar veroorzaken en in stand houden.

Hoewel Yin staat voor vrouwelijkheid en Yang voor mannelijkheid komen in het lichaam van beide seksen beide elementen voor. Een verstoring van de balans in de Yin-Yang verhouding kan volgens dit beeld ziekte veroorzaken. Dit wil niet zeggen dat iedereen precies voor 50% uit Yin en voor 50% uit Yang moet bestaan. Elke persoon heeft een unieke eigen verhouding van Yin en Yang, dat door het leven verstoord kan raken. Er zijn verschillende componenten die het proces van Yin en Yang negatief kunnen beïnvloeden; de constitutie, het klimaat, het seizoen, de bezigheden en de emotionele omgeving. Alle componenten beïnvloeden elkaar constant; het werkt als een netwerk. Het geheel vormt een dynamisch proces. Zelfs indien iemand in perfecte gezondheid verkeert, moet hij in staat zijn zich aan te passen aan onvermijdelijke veranderingen van het leven. Leven is bewegen!

Is het in organisatie anders?

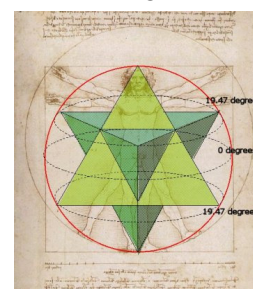
De symbolische kleuren van Yin en Yang zijn respectievelijk zwart en wit. Ze worden gecombineerd in een cirkel die symbool staat voor de TAO; Taoïsme, het Taijitu (太極圖), ook bekend als het T'ai Chi-symbool.

Het Taoïsme en alle daaruit voortkomende filosofie wordt gebruikt om de complexiteit van het menselijk lichaam te begrijpen (in de Chinese geneeskunst) of de complexiteit van de menselijke persoonlijkheid (in de Chinese astrologie).

Het MerKaBa symbool

De dubbele snavel in het midden heeft de vorm van twee piramides met de onderkant naar elkaar toe. Door het op deze wijze in elkaar schuiven van piramides ontstaat het MerKaBa symbool. Een MerKaBa is een kristallijn energieveld die specifieke geometrische vormen in elkaar verenigt rondom het menselijk lichaam. Wanneer deze MerKaBa wordt geactiveerd, ontstaat een dieper contact met ons Hoger Zelf. Het geeft ons een uitgebreider kennis van wie we werkelijk zijn, het brengt ons met hogere bewustzijnsniveaus in verbinding en herstelt ons geheugen voor wat de oneindige mogelijkheden van ons Zijn betreft. En het zal de innige verbinding met God weer voelbaar maken.

MerKaBa vindt zijn oorsprong in het oude Egypte. De letterlijke vertaling van

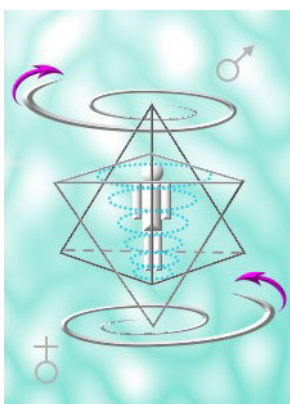

het woord is:

- MER: Een speciaal soort licht dat enkel in de achttiende dynastie van Egypte werd waargenomen. Dit schijnsel had een centrale vorm zoals de stertetraëder waarbij twee vormen in tegengestelde richting roteerden en daardoor een 18m. wijd lichtveld creëerden dat gelijkend was met ons melkwegstelsel.
- KA: Dit stuk staat voor 'De individuele geest'.
- BA: Betekenis: 'Het fysieke lichaam'.

Het volledige woord slaat op een voertuig dat geest en lichaam mee kan nemen van de ene wereld naar de andere wereld, of van de ene dimensie naar de andere dimensie. En eigenlijk is de MerKaBa nog veel meer dan alleen dit, omdat het ook werkelijkheden kan creëren als bewegen.

Zo'n 13000 jaar geleden wisten wij meer van onszelf maar zijn dat sindsdien totaal kwijtgeraakt. Wij wisten dat het geometrische energieveld rondom ons lichaam op een bepaalde manier actief gemaakt kon worden en dat die ook gekoppeld is aan onze manier van ademen. Deze energievelden draaiden rondom ons lichaam op bijna de snelheid van het licht, maar ze gingen steeds langzamer draaien en na onze val in bewustzijn vielen ze tenslotte helemaal stil. Zodra deze velden weer worden geactiveerd en weer beginnen te draaien, wordt het een MerKaBa genoemd.

Een gezond draaiende MerKaBaa is 15 tot 18 meter in doorsnede, afhankelijk van de lichaamslengte. De omwenteling van een draaiende MerKaBa kan met de juiste meetapparatuur op een computerscherm zichtbaar worden gemaakt. Zijn vorm is ongeveer gelijk aan een infrarood warmtebeeld van het sterrenstelsel, dezelfde vorm als van een 'vliegende schotel'. Op het plaatje is een geactiveerde MerKaBa om een persoon te zien.

De twee in elkaar geschoven piramides staan net als bij Yin en Yang voor het vrouwelijke en het mannelijke,